

Дзвоник

№ 120

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 10 рік видання, березень, 2017 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 120, 2017 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630
ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк

Редактор: Тереза Шендрою

Редколегія: Іван Ковач, Михайло

Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:

redactia.clopotel@gmail.com

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі й дидактичні ігри
- * вироби своїми руками

Дзвоник Завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Олександр ОЛЕСЬ

НАД КОЛИСКОЮ

– Спи, мій малесенький, спи, мій синок..
Я розкажу тобі безліч казок.

Нащо ж ти віченьки знову розкрив?!
Спи, моя пташко, то вітер завив.

Стогне і виє уже він давно,
Б'ється і стука у наше вікно...

– Геть, розбишако, в далекі степи!...
– Спи, моя ластівко, солодко спи.

Ось уже й вітер зовсім зацікавив...
Мабуть, заснуть під намет полетів...

Холодно зараз в лісах і лугах, –
Все потонуло в глибоких снігах.

Бігають зайчики, мерзнуть, тремтять,
Затишок хочуть собі відшукать.

Ось вони вгледіли, кущик стоїть,
Годі! Давно вже лисичка там спить.

Кинулись знову кудись на грядки, –
Ой, там ночують сьогодні вовки.

– Краще ви в поле біжіть за лісок...
Знайдете там ви соломки стіжок, –

Глибше забийтесь, зарийтесь в снопки,
Щоб не знайшли вас голодні вовки...

– Спи ж, мій малесенький, годі гулять...
Зайчики білі давно уже сплять.

Тарас ШЕВЧЕНКО

ПОРОДИЛА МЕНЕ МАТИ

Породила мене мати
У високих палатах,
Шовком повила.

У золоті, в оксамиті,
Моя та квіточка укрита,
Росла я, росла.

І виросла я на диво:
Кароока, чорнобрива,
Білолиця.

Убогого полюбила,
Мати заміж не пустила,
Осталася я.

У високих у палатах
Увесь вік свій діувати,
Недоля моя.

Як билина при долині,
В самотній самотині
Старіюся я.

На світ божий не дивлюся,
Ні до кого не горнуса...
А матір стару...

Прости мене, моя мати!
Буду тебе проклинати,
Поки не умру.

МАТИ

У нашій раї, на землі,
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.
Буває іноді: дивлюся,
Дивуюсь дивом, і печаль
Охватить душу; стане жаль
Мені її, і зажурюся
І перед нею помолюся,
Моя перед образом святим
Тієї Матері Святої,

Що в мир наш Бога принесла.
Тепер їй любо, любо жити:
Вона серед ночі встає,
І стереже добро своє,
І дожидає того світу,
Щоб знов на нього надивитись,
Наговоритись. «Це моє,
Моє!» – І дивиться на його,
І молиться до його Богу,
І вийде з дому погулять,
Гордіше самої цариці,
Щоб людям, бачте, показати
Своє добро: «А подивіться!
Моє найкраще над всіма!»
І ненароком інший гляне –
Весела, рада, Боже мій!
Несе додому свого Івана;
І їй здається – все село
Весь день дивилось на його,
Що тільки й дива там було,
А більше не було нічого...
Щасливая!..

СОН

На панщині пшеницю жала;
Втомилася; не спочивати
Пішла в снопи, – пошкандибала
Івана сина годувати.
Воно сповитесь кричало
У холодочку за снопом;
Розповила, нагодувала,
Попестила, і ніби сном,
Над сином сидя, задрімала.
І сниться їй: той син Іван
І уродливий, і багатий,
Уже засватаний, жонатий,
На вольній бачиться, – бо й сам
Уже не панський, а на волі;
І на своїм веселім полі
Удвох собі пшеницю жнуть,
А діточки обід несуть...
І усміхнулася, небога.
Прокинулася – нема нічого!..
На Івася глянула; взяла
Його, гарненько сповила,
І копу дожинати пішла,
Поки не чути ланового.

Іван ФРАНКО

ТЯМЛЮ, ЯК НИНІ...

*Тямлю, як нині: малим ще хлопчиною
В мамині пісні заслухався я:
Пісні ті стали красою єдиною
Бідного мого тяжкого життя.
«Мамо, голубко! – було налягаю –
Ще про Ганусю, Шумильця, Вінки!»
«Ні, синку, годі! Покіль я співаю,
Праця чекає моєї руки».
Мамо, голубко! Зарана в могилі
Праця й недуга зложили тебе,
Пісня ж твоя в невмираючій силі
В мойому серці яснє, живе.
Ох, і не раз тая пісня сумненька
В хвилях великих невгоди життя
Тихий привіт мені слала, мов ненька
Сил дала до важкого пуття.
«Синку, кріпися! – мені ти твердила –
Адже ж не паном родився ти чей!
Праця, що в гріб мене часно вложила
Та лиш тебе доведе до людей».
«Правда, Матусю! Спасибі за раду!
Я її правди не раз досвідчив.
Праця дала життя мені принаду,
Ціль дала, щоб в манівцях не блудив...»*

Степан ОЛІЙНИК

НАШІ МАМИ

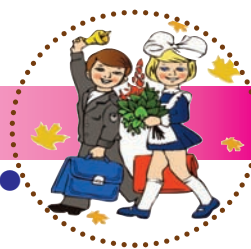
*Пам'ятаймо, милі діти,
Пам'ятаймо завжди з вами,
Що для нас в усьому світі,
Найдорожчі – наші мами!
Нам маленьким і дорослим –
Все дають вони з любов'ю:
Ніжне серце, світлий розум,
Сили нашому здоров'ю.
Як ставали ми на ноги,
Перший крок наш був – до мами!*

*Радість маєм чи тривогу –
Серце мами завжди з нами.
Де сини її та дочки –
Завжди там вона думками.
Пишем в класі ми на дощці
Наше перше слово – мама!
Найдорожчі мамі діти,
Дітям мама їх – так само.
Треба вчитись і робити
Так, щоб радувати маму!
А як вивчитесь з літами,
Вдячні мамі за турботу,
І поїдете від мами
В інший край десь на роботу –
Хай усі запам'ятають:
І листи, і телеграми
Шліть туди, де їх чекають,
Виглядають ваші мами!*

Олександр ОЛЕСЬ

МОЇЙ МАТЕРІ

*Приснилося, що я вернувся додому.
Іду, дивлюсь: мій край, моя земля,
Сміються в сонці золотому
Річки, і села, і поля.
Ось-ось прийду до хатоньки моєї,
Де мати жде мене й не жде,
Я скрикну «Матінко!» до неї,
Вона на груди упаде.
І будуть литись теплих сліз потоки
І в них бринітимуть слова:
«Я ждала, ждала цілі роки
І в'яла, сохла, як трава...»
Іду зеленою межею,
Кругом хвилюються жита,
І в'ється щастя над душею -
І на плечі нема хреста...
Прокинувся в морі раювання
І все збагнув, і похолов...
Іду дорогою вигнання,
І по сліду моєму - кров.*

Ірина МОЙСЕЙ

У весняну гожу днину
Рушили до лісу жваво
Дід з онуками малими –
В лісі діти мали справу:
Було вирішено дружно
Квітів гарних назбирати,
Щоби маму і бабусю
З днем жіночим привітати.
Гурт малечі галасливий
Висипався на галяву,
Дід присів спочити трохи,
Ну а внуки – на забаву.
Як набігались доволі,
І досхочу вже нагались,
Теж спочити на колоду
Коло діда повсідались.
Дід кахикнув, вус пригладив,
Дітвора притихла, адже
Знала добре цю прикмету –
Зараз казку дід розкаже.
Дідові ж онуків любих
Розчаровувать не гоже,
Хитро очі він примружив:
«Бачите пеньок цей?» – каже.
Із цікавістю малеча
Пень трухлявий озирнула,
Дід продовжив: «От не знаю,
Чи про нього мова була...»
«Розкажи, дідусю, просим!» –
Умовляли діти хором.
«Що ж розкажу, – дід
всміхнувся. –
Сталось це у давню пору,
Ще коли птахи і звірі
По-людському говорили,
Та істоти ще казкові
В ті часи на світі жили.
Кажуть, що тоді в цім лісі
Жив-був гном малий
росточком,
І була у нього хатка
По сусідству із струмочком.
Гном цей був потворний
вельми:
Кривоногий, кострубатий
Ніс гачком, великі вуха
Очі люті, рот шербатий.

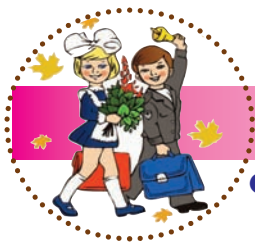
КОЖНЕ ЗЛО ЗАЗНАЄ КАРИ

Але гнома не любили
Не за вигляд жалюгідний,
А за те, що був він злбним,

І характер мав негідний.
Не любив той гном нікого,
Ані гомону, ні сміху
Не терпів, ні спів пташиний
Не приносив йому втіху.
Усе радісне, барвисте,
Що росло, цвіло, буяло,
Все, що інших веселило,
Гнома тільки дратувало.
А крім того, щоб у лісі
Всім стосунки попсувати
Гном почав про всіх на світі
Різні наклепи пускати.
Та задумане не вдалось,
Бо ніхто не вірив гному,
І всі витівки паскудні
Не зашкодили нікому.
Але в світі так ведеться –
Кожне зло зазнає кари,
Ось і гномові платити
Час прийшов за злбні чвари.
Розгулялася над лісом
Сильна буря-гровиця,

Раптом гномову хатину
Уразила блискавиця.
Хатка зразу спалахнула,
Гном почав лементувати,
І усі, хто був поблизу,
Кинулися рятувати.
Хто як міг гасили хатку,
Із струмка носили воду,
Тільки гном стояв в сторонці
І в усьому бачив шкоду.
– Чом ворухитесь так кволо! –
Гном кричав: – Ану скоріше!
І чим раз сердився більше,
І горлав усе лютіше.
Тільки, як всі не старались,
Скільки б не доклали сили,
Але гномову хатину
Все ж таки не погасили.
Кого гном почав винити,
Мабуть, ви вже здогадались,
Всі, хто кинувся на поміч,
Винуватими зістались.
Лиш розводили руками,
Покидали мовчки гнома,
Що край згарища зістався,
Мов примара нерухома.
Залишившись геть самотнім,
Гном сидів і злобу клочив,
Не звертаючи уваги,
Як минають дні і ночі,
Як все тіло заніміло,
Почало дерев'яніти.
Коли став пеньком трухлявим –
Так ніхто і не помітив». Діти, слухаючи казку,
До пенька все придивлялись,
Вже розгледіли і вуха,
Й ніс-гачок вже розпізнали.
«А тепер, внучата любі,
Досить лісом вже гуляти
Швидко квітів назбирайте,
Час додому вирушати.
Що ж до казки, то гадаю,
Що мораль ви зрозуміли,
Чому лихо сталось з гномом
Теж збагнути ви зуміли:
Коли зло живе у серці,
Точить душу кожен день,
То кого завгодно може
Перекинути на пень».

Михайло Гафія ТРАЙСТА

УРОК ПАРЕМІОЛОГІЇ

(П'єса для дітей)
(Продовження з минулого числа.)

Дійові особи	ОЛІМПІЯ , балерина
БОГДАН , шахіст	ВАЛЕНТИНА , святкована
АНКА , двоюрідна сестра Богдана	АУРОРА , подругка Олімпії
АНДРІЙ ВОЛОШИН , футболіст	МОНІКА , подругка Джордже
АНДРЕЯ , сестра Андрія.	ДІДІЯНА , подругка Моніки
ЕМІЛЬ , каратист	ДІВЧИНА ПЕРША ,
ДЖОРДЖЕ , поет	ДІВЧИНА ДРУГА

ДІВЧИНА ДРУГА

Еміль (*гордовито*):

Я математик, я найліпший з класу, тобто після... після... ну...

Андрея:

Так, так воно і є, але, мабуть, ти признаєш і в тім, хто тобі задачі, які отримуємо на домашнє завдання, розв'язує?..

Еміль:

Гай, гай, залишмо дрібнички, про це й не варто говорити... ліпше скажіть мені, дорогі атакуючі, чому ви гонилися за Богданом?! Ви ж не знали, що він мій друг, і що у вас можуть виникнути неприємності?!

Андрій:

А хіба можна так?.. Подумай сам, Еміле, два автоголи....

Андрея:

Богдан продав матч, він зрадив нас, ну, скажи сам, Еміле, хіба ж можна йому простити?..

Еміль:

Наскільки я пам'ятаю, ви ходили й умовляли його грати, а не він приходив благати вас, так є?

Андрій:

А що нам було робити, коли Діну, воротар нашої команди, вивихнув собі ногу, в нас не було іншого вибору.

Еміль:

Чому ви не поставили когось іншого у ворота?

Андрея:

Кого, скажи сам, кого? В нас більш немає хлопців у класі...

Еміль:

Бачу, ви забули про Джорджа?

Андрій і Андрея (разом):

Джордже поет.

Анка:

А в поетів по вісім пальців на кожній руці, копита на ногах і роги на голові?!

Андрій:

Ні, тільки що...

Андрея:

На нього може напасти натхнення посеред поля... він же поет...

Еміль:

Хіба Богдан футболіст, він не шахіст?

Андрій:

Гра в шахи – це спорт!

Еміль:

А шахісти мають мускули замість мозку?.. Мой, волошини! Шахи це те саме, що поезія, а поезія те саме що шахи... Обидва захоплення потребують мудрості, а у футболістів мудрість у ногах... Ха,ха,ха...

Андрея:

А в каратистів мудрості ні в ногах, ні в голові

(*Стає в позицію каратиста*)

Я-я-я-я-я-а-а-а-а-а... і все.

Еміль:

Обережно, як розмовляєте, бо можу переключити вас на другий канал і побачите фільм з «Я-я-я-я-я-а-а-а-а-а...». Ви зіграєте в ролях тих, кого б'ють...

Анка:

Не сваріться, всі види спорту і мистецтва є гарними і головними у житті людини,

(Продовження на 11 стор.)

(Продовження із 5 стор.)

думаю, що Богдан... тобто, може закінчити з миттям рук... на нього не чекає ніяка небезпека, чи не так?

Андрій і Андрея (разом):

Та-а-ак!

Еміль:

Хіба я ж не тут?!

(Входить Богдан.)

Богдан:

Ласкаво просимо! Рад вас бачити, для мене велика честь, що ви... Можу чимось допомогти вам?

Андрій і Андрея (разом):

Ти мусиш пояснити нам про що ми тебе запитаємо!

Богдан:

О, з великим задоволенням, я тут тільки для того, щоби пояснити вам те, чого не розумієте, питайте, будьте ласка, я все поясню вам.

Андрій:

Ти чому продав матч?

Богдан (здивовано):

Я?! Я не продавав нікому нічого, про що ви?

Андрея:

Про оті два голи, яких ти забив у наші ворота, у власні ворота!

Богдан:

А-а-а... чому ж не говорите так відразу... Я ж питав вас, чи має право воротар забити гол?.. Питав у вас, чи ні?!

Андрій і Андрея (разом):

Питав!

Богдан:

І що ви відповіли мені?

Андрій:

Ми сказали, що може.

Андрея:

Ми не мали на увазі власні ворота.

Богдан:

Це ви сказали занадто пізно, після того, як я забив перший гол, так що вся вина належить вам.

Андрій:

Хай буде так, але чому ти забив і другий гол?..

Богдан:

Мені було прикро, що ви відчуваєтесь винуватими, і хотів, щоб ми разом, подружньому, відчувалися грішниками...

Еміль:

От що значить друг!

Андрій:

Бодай би говорив правду, то було б легше на душі.

Богдан:

Та воно наполовину правда!

Андрея:

А та інша половина?!

Богдан:

Мені почало подобатись, як підтримували мене дівчата з класу, проти якого ми грали, а найбільш Олімпія: «Браво, Богдане, Богдан молодець!»

Андрея:

І ти через Олімпію?..

Андрій:

Через дівку ти?..

Богдан:

Так через неї, вона винна... так що всі питання до неї...

Еміль:

Пані і панове, справу доведено до кінця, все розв'язано і ясно... Тепер наш голгетер повинен відпочити, бо то нелегка справа забити два голи за кілька хвилин...

Андрій і Андрея (разом):

У власні ворота.

Анка:

Прошу вас зайти до нас пізніше, якраз я збираюсь пекти пироги, я впевнена, що вам сподобаються.

Андрій і Андрея (разом):

Ти вмієш готувати?

Богдан:

Якби не знала? Анка виросла на селі!

Анка:

Ти так говориш, нібито я виросла на Марсі...

Еміль:

Ну, тоді повернемося пізніше. За пироги вперед!

(Виходить разом з Андрійом та Андреєю)

(Далі буде.)

Михайло Гафія ТРАЙСТА

НЕЙМОВІРНІ ПРИГОДИ КОТИГАРБУЗЕНКА

(Графічна дитяча оповідь за ідеєю Степана Трайсти)

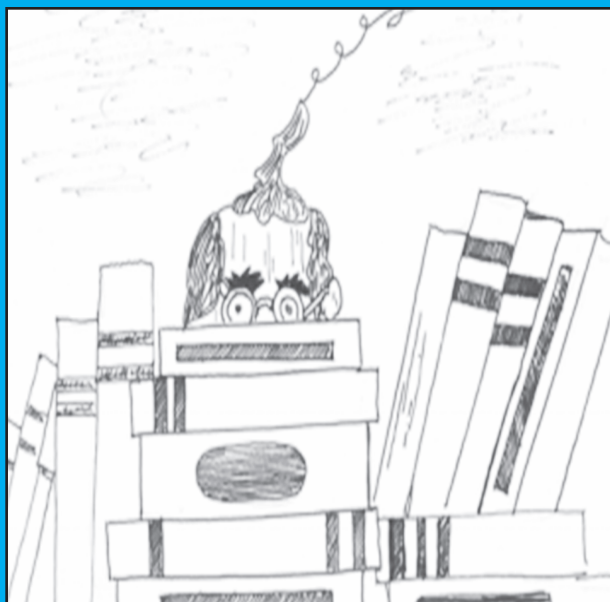
(продовження з попереднього числа)

Думаючи на чарівну Минодору-помідору – дочку короля Онуфрія Помідори

Кирилові, як завжди тільки гарбу-козацький чуб стримів з-поміж книг.

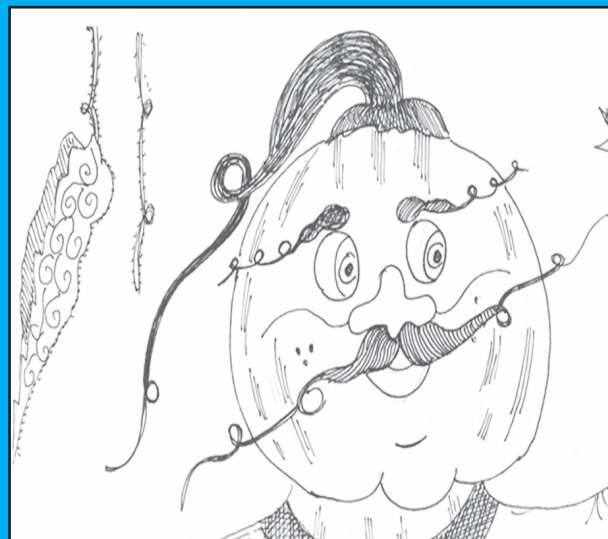
Розлючений Котигарбузенко пом-чав до кабінету Кирила Гарбузяки.

– Негайно треба збиратися Ми-нодору визволяти, ану покажи: куди ж нам летіти?!

– Ось на цю планету. Планету Земля, або Терра, як називали її латини.

– Тоді завтра вирушаємо в похід!

В штаті Колорадо знайдете ви отих клятих жуків.

Другого дня, всі космічні кораблі були наготові.

Малюнки:
Степан та Михайло Трайста

Василина ГОЛОВЧУК

Весна свято жінки за собою привела

Не хотілося зимі відходити і залишати дорогу вільну весні, яка, наче наперекір їй, ще такими несміливими кроками таки прийшла: свято жінки за собою привела.

Весна відновлює все навкруги, повертає природі свіжу зелену одягу, на яку розсипає кольорові квітки.

Старенькі радіють весні, яка приносить з собою тепло, якого так чекають вони, щоби погуляти на свіжому повітрі. Так само і сумують, тому що говорять вони «жартуючи».

– Жаль, що не вертає нам молодість.

Весна хотіла би відновити материнську любов до дітей, але на жаль та ніколи не згасає, і їй нічого робити.

Незабаром 8 Березня, мамине свято, потрібно подумати про подарунки.

Завтра візьму Сірка – собачку, свисток, який мені так потрібний на прогулянці, із ними спеціальний кошик для весняних квітів і підемо до «теплої галявини». Так називається прогалина серед лісу, де першими появляються весняні-вісники, квіти.

Звечора поклав біля ліжка кошик, в який поставив і свисток. Кошик потрібний, щоб гарно викласти підсніжники і в доброму стані донести додому, де вже складу у букетики.

Скільки мені їх потрібно? Перелічую: мамі великий букет, далі учительці, бабусі, сестричці, дівчатам-колегам, яких стріну ранком по дорозі до школи.

Із повною головою думок засинаю.

Я із Сірком вже біля теплої галявини.

Там було повно лісових тварин, які як тільки помітили мене, запросили до себе на галявину. До мене підійшов ведмідь і попросив бути судею на їхньому змаганні. Тепер я зрозумів, чому їх було так багато. Я мав і свисток, як справжній суддя, а помічником буде дятел.

Я попросив спершу нарвати квітів, щоби не потоптати їх. Всі разом назбирали повний кошик. Змагання почали ведмеді-силачі, які мірялися фізичною силою.

Їх було чотири пари, далі дві пари і

(Продовження на 11 стор.)

Приказки про весну

* Сухий березень, теплий квітень, мокрий май – буде хліба врожай!

* Весна багата на квітки, а хліба в осені позичає.

* Весна днем красна, а на хліб пісна.

* Коли квітень з водою, то травень з травною.

* Як у травні дощ надворі, то восени хліб у коморі.

* Буває погода в май:

худобі їсти дай, а сам на піч тікай.

* Сон на зиму відклади, а діло в квітні зроби.

* У березні не байдикуєш – не будеш збирати.

зиму до столу матимеш.

* У березні сім погод на дворі: сіє, віє, крутить, зверху плє, знизу мете.

* Весна красна квітками, а осінь – пирогами.

* До першого грому земля не розмерзається.

* Прийде тиждень вербовий, бери віз, у дорогу дубовий.

* Глибше орати – більше хліба мати.

* Весна – наші батько і мати, а як не посі-

єш – не будеш збирати.

* Де цвіток – там медок.

(Продовження із 10 стор.)

на кінець визначився один ведмідь і дістав назву «силача» лісу.

Далі бігли вовки. Вони оббігали галявину п'ять разів, а тоді зістався один вовк, який дістав назву найпрудкішого вовка цього лісу.

Лисички також змагалися між собою.

Тут були дві переможниці. Одна дістала назву найшвидшої лисиці, а інша стала найкрасивішою лисицею лісу.

Зайчики-стрибайчики обстрибали кілька разів кругом галявину, визначився один із них – найспритніший «стрибунець».

Дикі кабани не схотіли брати участі у змаганні, посідали під деревами і уболівали за інших.

Білочки та куниці приготували справжній цирковий спектакль, як циркові акробати по канатах, по деревах, які

були переповнені різними птахами.

Так весело і непомітно проминув день і настав час прощатися та вертатися додому.

Взяв я кошик із квітами і разом із Сіркком вертаємося додому.

По дорозі загубив свисток і став його шукати, метушився у сні та руками мацав по ліжку, промовляючи «ну де ти, куди упав?».

Мама підійшла до ліжка і торкнулася мене і пробудила.

Тепер я проснувся і зрозумів, що це лише мої думки про завтрашній день, коли я і справді збирався йти по підсніжники.

Дорога моя матусю, бабусю, сестри, дівчата-колеги, дозвольте поздоровити вас, хоча без підсніжників із мого кошика, із вашим святом та побажати вам багато здоров'я, щастя та сповнення ваших мрій.

Сторінка народознавства

Ольга СЕНИШИН

В БЕРЕЗНІ СВЯТКУЮТЬ ПОВЕРНЕННЯ ПТАХІВ

Березень – місяць-сонцегрій, весновій, вітроніс. Це – перший місяць весни. З його приходом дні стають довшими та теплішими, сніги тануть і крізь минулорічне листя пробивається перша зелень, перші квіти. На Україні, щоправда, справжній прихід весни пов'язувався з прилетом птахів. Вважалося, що перелітні птахи несуть ключі від неба, щоб весну на землю випустити. Ще в образі птахів прилітають душі новонароджених та пра-
батьків, які охороняють врожай. Тому в нас з споконвіку птахів поважали, піклувалися про них. За їх поведінкою у перший день появи на рідній землі селяни передбачали врожай.

Свято Обретіння (Обертання, Обернення), яке припадає на 9 березня, має пряме відношення до повернення птахів. У християнській історії це свято приурочене до події першого і другого віднайдення (старослов'янською — «обретіння») голови святого Івана Хрестителя. За народними повір'ями саме у цей день перелітні птахи починають «повертати голови додому». Тому жінки не прали в цей день білизну, щоб птахи назад не повернули. Існувало прислів'я «На Обертіння птиця обертається до гнізда, діти – до хліба, селянин – до плуга, а чоловік – до жінки». Казали ще й так: «На обретіння прилітають із вирію птахи; це святий Іван чудом своєї голови повертає їх назад додому».

Першою пташкою, яка сповіщає нам про прихід весни, є жайворонок. Згодом з'являються граки. Далі повертаються додому дикі гуси, а за ними дикі качки: крякви, чирки, крохалі та чубатий гоголь. Крик журавля весною вважали провісником тепла, а цих птахів слід називати веселиками.

Однак найбільшою пошаною користувалися лелеки. Їх ще називають черногуз, бусол, бузько,

бусьок, боцун, гайстер. Велика їх частина селиться у близькому сусідстві з людиною. За це їх вважали боголюбними. Лелека полюбляє вити своє гніздо на хаті, клуні або на великих деревах (дубі, липі), що ростуть на подвір'ї чи в саду. Люди вбачають щось чарівне в поранні цих величавих птахів біля власного гнізда, до якого вони повертаються щороку. Гніздо ці птахи по поверненні старанно «лагодять» й виводять декілька пташенят. Побутує повір'я: якщо лелека звив гніздо на клуні чи хаті, то «він має принести господарям щастя, оскільки гніздиться лише біля добрих людей». Більше того, така хата начебто в такий спосіб забезпечена від пожежі. Великим гріхом вважається руйнувати гніздо лелек, бо «Бог може хату спалити».

Найбільше хвилюються при першій зустрічі з лелекою дівчата. Якщо дівчина побачить весною вперше цю птаху літаючи, то це знак, що вона буде все літо веселитися. Якщо побачить, коли лелека ходить або стоїть на ногах – не матиме великого успіху в своєму дівуванні ціле літо. Господар дому, побачивши лелеку вперше, простягає до нього хліб і припрошує пригоститися «на врожай». Лелека для українців – святий птах, який, за повір'ям, має риси і звички, що притаманні людям. Лелека був символом поваги до батьків; символом мандрівників; сімейного благополуччя, щастя; батьківщини. В народному уявленні він ще є символом праці і відданості.

Старі лелеки – відважні і розумні птахи. Вони не бояться людей, до яких звикли. Молоді ж – боязкі полохливі, завжди насторожені. Особливо, коли вперше прибувають у незнайому їм місцевість. Щоб «запросити» лелек до себе в господу люди клали для них дерев'яне колесо на даху будівлі або на вершині дерева. Колесо часто буває основою для величезного лелечинового гнізда. Розпочавши будівництво гнізда у такому місці, лелеки вже не бояться людей. Звичайно ж, якщо люди їх не турбують навмисно.

То ж не забувайте «запрошувати» цих величавих птахів до своїх господ. І нехай вони оберігають вас і вашу родину!

Марія ЧУБІКА

Прийшла весна

Перший весняний день виявився гарним, сонячним, немов відгадав, що ми його дуже чекаємо.

Дерева почали пробуджуватися від зимового сну, хоч ночами ще бувають приморозки.

Днем усміхнене сонечко котиться-котиться по просторому небу і вже шле нам свою тепленьку усмішку, немов огортає нас нею.

Ми радіємо йому і підспівуємо веселу пісню:

*«Ой, минула вже зима,
Снігу, льоду вже нема.
Ой, нема, ой нема,
Снігу, льоду вже нема.»*

*Прилетіли журавлі,
Соловейчики малі.
Ой, малі, ой малі,
Соловейчики малі.*

*Кругом квіти вже цвітуть,
Вівці трави вже пасуть.
Ой, пасуть, ой пасуть
Вівці трави вже пасуть.»*

– Ой, бабусю, яка гарна пісенька, – заплескала в долоньки Оленка.

– Дуже гарна, – підтвердила я.

– Бабусю, не вгавала дівчинка, – але тепер найголовніше відсвяткувати «День мами» – так? – запитала і глипнула на мене.

– Так, бабусю! Але, це секрет до завтра, бо тоді вже буде мамине свято. А через хвилину додала, глипнувши на мене, запитала: Бабусю, ти любиш весну?

– Люблю, дитинко, люблю. Весна – це прекрасна пора року і дуже жадана, бо пробуджує заспану через зиму землю і уквітчує всю навколишність першими вісниками

весни: ніжними підсніжниками, бриндушами, жовтими та білими нарцисами, квітами кульбаби та іншими квіточками, як милують наше око.

Прекрасну Принцесу Весну зустрічають своїми трелями і пташки, які повернулися

із теплих далеких країв: ластівки, які є символом весни та провісники добра, але й ті, які зимують у нас – горобчики, синички, сороки та ворони.

Їх підгодовували сердечні наші діточки. Вони змайстрували для них годівнички, в яких ставили насіння соняшника та пшениці.

До нас уже прилетіли і журавлі, які принесли тепло. Ми вивчали про них гарну пісеньку, якою закликали їх.

Сьогодні винятковий прекрасний день. В цей день ми приносили

подяку нашим матерям, бабусям та вчителькам. Разом із букетом ніжних підсніжників та бриндушок даруємо їм свою велику любов та повагу.

Перша вчителька, як рідна мама. Вона навчила нас писати і пізнавати перші букви, склади і слова.

Перше слово, написане нами тремтячою рукою, для нас найдорожче. Це слово: Мама!

Я поздоровляю всіх жінок із 8 Березня і бажаю здоров'я, любові, щастя, сімейного тепла та радості із діточками.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ІГРИ

Не упусти!

Ця цікава гра розвиває швидкість і спритність.

Запропонуйте дітям донести, напри-

клад, тенісну кульку в столовій ложці, або грудочку пухнатої вати (теж у ложці). Для дітей старшого віку можна запропонувати складніші умови: донести м'ячик або книгу на голові, іти та обертати обруч на талії, пройтися із сірниковими коробками на плечах, із пірамідкою з декількох кубиків на долоні тощо.

Дістань камінчик

Для цієї гри Вам потрібна мотузка довжиною близько 2 метрів і два невеликих камінчики. Дві дитини беруться за кінці мотузки і розходяться в сторони, налягнувши її. Щоб дітям було зручніше, можна заздалегідь зав'язати на кінцях мотузки вузли або петлі, тоді

дітям зручніше буде триматися. На однаковій відстані від гравців кладуть камінчики. За сигналом свистка діти намагаються перетягнути супротивника і дістати свій камінчик. Виграв той, кому це вдалося.

Веселий дзвіночок

На невисоку гілку повісьте дзвінкий дзвіночок і дайте дітям м'ячик. Нехай підкидають його по черзі так, щоб м'ячик зачепив дзвіночок. Якщо діти легко можуть впоратися із завданням, дзвіночок можна перевісити вище.

Хто швидше намотає

Приготуйте мотузку довжиною приблизно 6 м. Її кінці прив'яжіть до двох круглих ціпків. На них у грі буде намоту-

ватися мотузка. Відзначте середину мотузки. Гравці встають по різні сторони мотузки, беруть її кінці в руки і за командою починають змотувати мотузку. Виграє той, хто перший домотав до середини.

Інна ЗАІНЧКОВСЬКА

Віршована українська абетка

С

Синя в світлій кісці стрічка –
Це Світланка, це сестричка.
Від сестрички і від сонця
Світлими стають віконця.
Пам'ятай: сонце – твій друг і цілитель!
Які пісні. Вірші, казки ти знаєш про
сонечко? Розкажи, заспівай, намалюй.

Т

Тарас, Тетянка й такса Тіт
Збирають речі в турпохід
Тетянці торбинку тітка дає.
Все для здоров'я в торбинці тій є.
Поміркуй і скажи, а потім намалюй,
що, на твій розсуд, було в тій торбин-
ці.

У

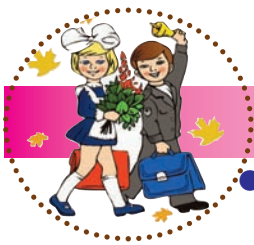
Уляна учора упала
Уляна учора стогнала
Узвару Уляні
Бабуся дала –
Уже не хворіє
Стрибунка мала.
Узвар допоміг чи
Бабусина ласка?
Уже здогадався?
І скажеш?
Будь ласка!

Ф

Федір фрукти любить.
Вітаміни спожива.
Федір добре знає:
Фрукти – вітамінові продукти.

У фруктах є багато поживних і цілю-
щих речовин.
Чи маєш ти фрукти перед тим, як
поласувати ними?
Які ти знаєш і любиш фрукти?
Намалюй, виліпи їх із пластиліну.

Мама для усіх рідненька

Сл. Ю. Ю. Драгун, муз. Г. В. Гордійчук

1. Ма - ма для у - сіх рід - нень - ка, низь - ко їй вкло - ні - мо - ся,
за здо - ро - в'я ї - ї й до - лю Бо - гу по - мо - лі - мо - ся.
//Бо - гу по - мо - лі - мо - ся.

**Мама для усіх рідненька,
Низько їй вклонімося,
За здоров'я її й долю
Богу помолімося.**

**Із матусею не важко
Хвороби долати.
Від великої любові
Мають всі зникати.**

**А для мене матусенька
Радість і утіха,
Вона пестить та голубить,
Береже від лиха.**

**Я люблю свою матусю,
Її на радість, знаю,
Не старіти, молодіти
Я її благаю.**

? Відгадай ?

**Тане сніжок, зеленіє лужок,
День прибуває – коли це буває?**

(Інсаєн)

**Тільки вчора теплий вітер
Вість приніс нам від весни,
А сьогодні дивні квіти
Крізь замети проросли.**

(Ліснжінсїц)

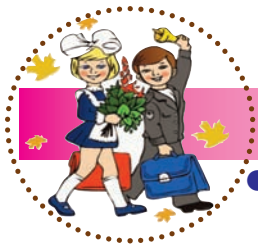
**Я пробуджую поля і завітчую гаї.
Прокидається земля, і співають
солов'ї.
Всяк на світі мене зна: я - ...**

(Весна)

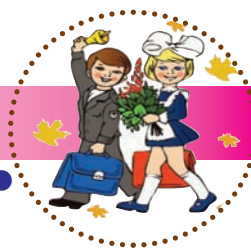
**Я найперша зацвітаю
Синім цвітом серед гаю.
Відгадайте, що за квітка,
Бо мене не стане влітку.**

(Лісок)

Розмалюй сторінку

Зроби власними руками!

ВИГОТОВЛЯЄМО КВІТИ З ПЛАСТИЛІНУ

Для виготовлення квіткових композицій потрібно забезпечити:

- пластилін,
- стеку,
- пластмасову робочу поверхню.

Хто б не хотів мати у себе вдома крихітне пластилінове диво? Зробити оригінальну прикрасу для своєї кімнати під силу кожному. А ще квіти з пластиліну неодмінно стануть у нагоді при підготовці виробу своїми руками для школи або дитсадка.

ЧАРІВНІ ТРОЯНДИ

Королеву царства квітів – витончену троянду – можна зліпити двома способами: з джгутиків та крапельки, а також із пластилінових кульок. Розглянемо обидва.

Спосіб 1

З пластиліну твого улюбленого кольору виготов крапельку та джгутик.

Надай джгутику плоскої форми, як слід

розім'явши руками, та

обліпи ним пластилінову крапельку.

Виготов ще один джгутик та, розплющив

ши його, обліпи серединку квітки. Що більше джгутиків Ти виготовиш – тим пишніша буде квітка.

Троянда готова!

Спосіб 2

Виготов невеличкі пластилінові кульки приблизно однакових розмірів.

Надай кулькам форми млинця та виклади в один ряд, як показано на фото.

Згорни розплющені кульки в симпатичну троянду.

Ось яка красуня повинна у Тебе вийти:

Пишаємося нашими дітьми!

Артистична група школи,
с. Піетроаса Маре

Пешля Беатріс, 3-ий клас
с. Негостина

Підготовчий клас, с. Негостина